

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

**R.P. Leonardi Lessii E Societate Iesv Theologi. In D.
Thomam De Beatitudine. De Actibus Humanis. De
Incarnatione Verbi. De Sacramentis Et Censuris.
Prælectiones Theologicae Posthumæ**

Lessius, Leonardus

Lovanii, 1645

Art. 1. Vtrum in Anima Christi fuerit oratio habitualis.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-72898](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-72898)

& ipsum esse personale Verbi, & gratuitam Dei voluntatem dici gratiam; sed etiam modum illum supernaturalem naturæ humanæ, secundum quem, ipsa dicitur inexistere Verbo; qui modus etiam vocatur gratia vnionis, vt supra dictum est quæst. 2. art. 10. Et si de hoc modo loquamur, humanitas est assumpta & vnita Verbo, mediante

gratia; quia mediante illo modo vnionis, qui est summa quædam gratia collata isti humanitati. Sicut si quis diceret scientiam copulari animæ, mediante inhærentiâ; & formam copulari materiæ, mediante informatione. Neque hoc D. Thomas negasset; sed loquitur de medio extrinseco. Sed de his plura infra.

Q V Æ S T I O S E P T I M A.

De Gratia Christi prout est singularis homo.

In Tredecim Articulos diuisa.

Hactenus disputatum est de essentia vnionis hypostaticæ; nunc incipit tractare de ijs quæ hanc vnionem sequuntur; tum ex parte Verbi, vt sunt gratia, scientia & potentia: tum, ex parte humanæ naturæ; vt sunt defectus. Quæ omnia D. Thomas generatim vocat co-assumpta; quia secundario & per ipsam naturam assumpta sunt.

ARTICVLVS I.

Vtrum in anima Christi fuerit Gratia habitualis?

Respondetur affirmatiue. Notandum est, quosdam Doctores olim sensisse in Christo non fuisse vllam gratiam creatam, eò quod per incretam esset infinite gratus; vnde illam fore superuacaneam, vt refert Paludanus in 3. dist. 13. quæst. 2.

Respondeo & Dico Primò, Præter vnionem hypostaticam, quæ aliquod creatum erat, in anima Christi fuisse veram gratiam creatam sanctificantem. Videtur fide tenendum; estque communis sententia Doctorum in 3. dist. 13.

Probatur Primò ex Scripturis. Ioan. 1. v. 14. Vidimus gloriam eius, & gloriam quasi vnigeniti à Patre, plenum gratia & veritatis. Vbi notandum, Erasmus & Caietanum hæc verba, (plenum gratia & veritatis) coniungere cum sequentibus, hoc sensu: Plenus gratiæ & veritatis Ioannes testatur. Ratio est, quia Græcè est nominatiuus πλήρης, non accusatiuus πληρῆ. Sed hæc expositio est contra omnes Patres, & perpetuum Ecclesiæ sensum; & contra distinctionem omnium Codicum Græcorum, in quibus post Veritatis, est punctum; & contra consequentiam textus: Nam statim vers. 16. subditur: De plenitudine eius, omnes accepimus. Et infra vers. 17. Veritas per IESVM Christum facta est. Nec refert quod in textu Græco sit πλήρης, id est, plenus; quia in multis Codicibus habetur in accusatiuo, vel notatur in margine. Quod si legamus in nominatiuo, illa verba, Vidimus gloriam eius &c. erunt legenda per parenthesin, & πλήρης constructur cum λέγει.

Lucæ 1. vers. 35. Quod ex te nascetur sanctum, vocabitur Filius Dei. In quem locum Bernardus homil. 4. super Missus est: Singulariter sanctum fuit, quod Virgo concepit, & per Spiritus sanctificationem, & per Verbi assumptionem.

Item plurimis locis Christus dicitur vnctus Spiritu sancto. Isaia 61. v. 1. & Lucæ 4. v. 18. Spiritus Domini super me, propter quod vnxit me, euangelizare pauperibus misit me. Actuum c. 10. vers. 38. Quomodo vnxit eum Deus Spiritu sancto & virtute. Daniel. 9. vers. 24. Et vngetur Sanctus Sanctorum. Atqui hæc vnctio, etsi principaliter facta sit per vnionem hypostaticam, etiam facta est per gratiam sanctificantem, vt docet Athanasius serm. 2. contra Arianos sub finem. Basilium in Psal. 44. in illud: Propterea vnxit te Deus. Cyrillus in epist. Ad vitam solitariam agentes. Et Hieron. in c. 61. Isaia. Item Isaia 11. vers. 2. Requiescet super eum Spiritus Domini &c. vbi signatur Spiritus sanctus, cum omnibus suis charismatibus, Christi humanitati conferendus, vt docent Cyrillus in hunc locum, Gregorius lib. 29. Moralium cap. 30. & Bernardus serm. 16. in Cantica.

Probatur Secundò Ratione. Prima, Quia anima illa fuit Verbo coniunctissima: ergo maxime ab illo omnis gratiæ influxum recepit. Secunda, Quia oportebat vt anima illa vnita Verbo hypostaticè, etiam perfectissimè eidem vniretur per cognitionem & amorem; ne tanti beneficii esset ignara, aut ingrata: atqui hæc vnio naturæ suæ postulat fieri per dona supernaturalia gratiæ. Tertia, Quia ab eius humanitate, tamquam à fonte omnis gratia in nos deriuari debebat, iuxta illud Ioan. 1. De plenitudine eius omnes accepimus. Quarta, Gratia est summa quædam animæ perfectio, & principium naturale operum supernaturalium virtutum; ergo cum anima Christi fuerit huius capax, non est cur ei negetur. Dices: sufficiebat gratia vnionis. Respondeo, Minime sufficisse; quia gratia vnionis nõ perficiebat animæ vires ad suas operationes; nec reddebat illas fortiores aut vegetiores quàm si non adfuisset; sed solum sustentabat illam naturam, nullum influxum realem aut cooperationem præbens ad eius functiones. Vnde oportebat illam naturam donis creatis perfici & corroborari ad functiones supernaturales.

Dico Secundò, Hæc gratia, fuit non tantum quid transiens, sed donum quoddam permanens in animâ Christi, & habitus supernaturalis. Est ita certum, vt contrarium sit erroneum: & patet ex testimonijs & rationibus allatis. De quo plura Tract. de Gratia, 1. 2. quæst. 113. art. 2. dub. 1. vbi ostensum est iustificationem fieri per infusionem donorum supernaturalium; scilicet gratiæ & charitatis, vt ait Concil. Tridentinum sess. 6. cap. 7. & can. 11. vbi necessario intelliguntur dona

Fuit in Christo gratia creatæ sanctificans.

Ex Scripturis.

Erasmus & Caiet. male explicant locum Ioan. 1.

Dicitur sanctus.

Vnctus Spiritu sancto.

Quatuor rationes.

Gratia est summa anima perfectio.

Hæc gratia est quid permanens.

dona habitualia; tum, quia operatio non infunditur; tum, quia operatio non conuenit paruulis, qui tamen iustificantur per infusionem gratiæ, & charitatis; quia loquitur Concilium generatim.

DVBIVM I.

Vtrum sine ista Gratia potuerit Anima Christi, esse Sancta, Deo grata, & mereri?

Respondeo; Per potentiam Dei absolutam potuisset Anima Christi carere omni gratiâ habituali; & nihilominus ob solam vnionem hypostaticam fuisset Deo gratissima, sanctissima, & idonea ad meritum.

Prior pars Probatur; Quia Deus omnino liberè infudit illi animæ dona creata, & non erant simpliciter necessaria ad vnionem hypostaticam; quia hæc vnio naturaliter erat prior; & ad illam, non datur vlla præuia dispositio.

Christus est vnus & Sanctus vnione hypostatica.

Altera pars Probatur Primò, Quia hæc anima est maximè sancta, & Deo chara ob singularem vnctionem: atqui primaria vnio, à qua hic homo dicitur Christus & Messias; & de qua Scriptura potissimum loquitur, est per vnionem hypostaticam, qua diuinitas non per aliquod suum donum, sed per seipsam, vnxit & imbuit naturam humanam: ergo ob hanc erat maximè sancta.

Maiores patet; Quia nemo sanctus, nisi ratione vnctionis diuinæ. Minor patet; tum, ex ipsa Scripturarum serie; tum, ex D. Augustino lib. 15. de Trin. cap. 26. & Cyrillo lib. De fide ad Theodosium sub finem, & alijs passim. Confirmatur Ioan. 10. v. 36. *Quem Pater sanctificauit, & misit in mundum, vos dicitis quia blasphemias: quia dixi Filius Dei sum. Qui locus necessariò videtur intelligendus de sanctificatione per vnionem hypostaticam; nam alioqui parū ad rem faceret. Et ita exponit Chrysostomus in hunc locum, & Hilarius lib. 7. de Trinitate.*

Probatur Secundò, Quia diuina persona hypostaticè vnita illi humanitati, est maior ratio dilectionis & sanctificationis, quam omne donum creatum: Nam eminenter & quasi intensiue omnis gratia creata in illa vnione continetur. Probatur Tertio, Quia vnio hypostatica excludit omne peccatum, adeò vt impossibile sit illam animam peccare: ergo eam maximè sanctificat. Probatur Quarto, Ratione vnionis hypostaticæ omnia dona supernaturalia isti humanitati fuerunt debita: ergo ea erat veluti fons & radix omnis sanctificationis. Hinc vltimò sequitur Christum sine vlla gratiâ habituali potuisse mereri; quia ipsum suppositum, & natura vnita, eiusque actiones, fuissent Deo gratissime, propter dignitatem operantis. Vide Sotum lib. 3. de natura & gratia cap. 6. Sed de hoc plura dicemus infra.

Christus potuit mereri sine gratia habituali.

DVBIVM II.

Vtrum Gratia habitualis Christi fuerit eiusdem speciei atque nostra?

Afirmatur.

Respondeo; Si de natura rei loquamur, certum est fuisse eiusdem speciei. Primò, Quia visio beatifica in Anima Christi, & in alijs Sanctis, est eiusdem rationis, licet illa sit perfectior intensiue: idè enim Sancti dicuntur cohæredes

Christi, & conformes imaginis Filij Dei: ergo etiam charitas, lumen gloriæ, atque adeò gratia habitualis, quæ horum omnium prima est radix. Secundò, Quia valde probabile est in essentia animæ non posse esse perfectiorem & nobiliorem qualitatem quam sit gratia; nam habet proportionem naturalem cum Altissimo fine, scilicet cū visione Dei: ergo erat eiusdem rationis.

Dices; D. Thomas Art. 11. vocat Christi gratiam Vniuersalem principium omnis gratiæ, & aliter rationis quam sit gratia aliorum hominum: ergo non est eiusdem speciei. *Explicit in D. Thomas.*

Respondeo; ita vocari, non quod sit alterius naturæ & speciei, sed quia propter conjunctionem cum Verbo, habet quandam singularem dignitatem & efficaciam, quæ consistit in habitudine ad diuinam personam, & in quadam morali æstimatione; non autem in naturali perfectione.

ARTICVLVS II.

Vtrum in Christo fuerint Virtutes?

Respondetur, In Christo fuisse omnes Virtutes. Probatur Primò; Quia in Christo fuit perfectissima gratia; ex gratia autem dimanant virtutes ad perficiendam animæ vires; sicut ex animæ essentiâ dimanant ipsæ potentie.

Notandum est Primò, Diuum Thomam hic tantum agere de virtutibus supernaturalibus, quæ non inuoluunt imperfectionem; sicut fides & spes, de quibus art. 3. & 4. & quæ non sunt purè intellectuales; de quibus infra q. 9.

Notandum Secundò, Quosdam existimare virtutes effluere realiter & effectiue à gratiâ; sicut potentia animæ ab eius essentiâ. Quæ sententia sine dubio falsa est, multisque modis refutari potest: sed sufficiat vna ratio. Si enim hoc esset verum, eo ipso, quo quis accipit gratiam aut iustificatur, deberet esse beatus, nisi Deus miraculo impediret. Deinde, fieremus beati per solam remotionem impedimenti. Probatur hoc sequi; Quia si virtutes supernaturales, quæ sunt in potentia, manant naturaliter ex gratiâ: ergo etiam lumen gloriæ; hoc enim propriè respondet charitati tãquam eius mensura: ergo essemus beati, nisi Deus contra naturæ ordinem, hanc emanationem impediret; quo impedimento cessante, statim naturaliter cum solo concursu generali, gratia hoc lumen intellectui refundet. Si dicant, lumen gloriæ non manare ex gratia; sed fidem. Contra Primò, Quia lumen gloriæ propriè est mensura & regula Charitatis: ergo si charitas manat ex gratia, etiam lumen gloriæ. Deinde, lumen gloriæ est suprema virtus supernaturalis perficiens animam: ergo si hæc non manat ex gratia, nec cetera. Tertio, Si lumen gloriæ non manat ex gratia, sed fides: ergo fides fuisset in Christo, & esset in beatis, nisi miraculo impediretur.

7 Virtutes non effluunt realiter à Gratia.

DVBIVM I.

Vtrum in Christo fuerit Virtus Penitentia?

Respondetur; Non fuisse, quatenus elicit actum penitendi; id est, dolendi & satisfaciendi pro suis culpis: quia in ipso nulla poterat esse

8